

## ➤ FRA PRESIDENTEN

Helseministeren lanserte i vinter ti mål for sykehusene. Med det viste han en tydeligere sykehuspolitikk enn det vi har sett på lang tid. Det er i seg selv et viktig skritt i riktig retning. Ett av målene er å øke åpningstidene til klokken 21. Ligger forholdene til rette for det?

# Økte åpningstider i sykehus – mulig og ønskelig?

Sykehusene er døgnåpne for alle som trenger akutt hjelp, så her det snakk om elektiv og poliklinisk virksomhet. Hensikten er todelt: dyrt utstyr skal utnyttes bedre og pasienter skal gis et mer fleksibelt tilbud.

Helsedepartementet utreder nå hvordan dette kan gjøres i praksis. I diskusjonene som har fulgt i etterkant av forslaget er det sagt at Legeforeningen oppfattes som rigid fordi vi ikke for lengst har åpnet avtalene for andre arbeidstidsordninger, noe som har gitt meg en svak fornemmelse av å være litt festbremsaktig i denne saken. Noen arbeidsgivere vil kunne se det som en fordel å få benytte bemanningen fritt og etter eget for godtbeholdende. Ansvarlige arbeidsgivere vil likevel bestrebe seg på forutsigbarhet fordi det både er viktig for de ansatte og fordi det har verdi for virksomheten. Gjennom avtalene forsøker partene å finne løsninger som balanserer ulike hensyn best mulig. Arbeidsgiver kan i dag disponere leger i inntil 60 timer per uke i snitt. 20 av disse skal være på dagtid for å sikre god opplæring og kompetanseoverføring. Arbeidspresstet på dagtid er nå så høyt at dette allerede er under press. Så er det 40 timer igjen til kveld og natt. Hva som er «dagtid» defineres i de lokale avtalene og varierer fra 07 til 17, 18 eller 19.

Legeforeningens holdning til spørsmålet om økte åpningstider er følgende: Sykehusene varierer i størrelse og virksomhet og har forskjellige behov. Det er fullt mulig å teste ut aktuelle modeller innenfor dagens avtaler. Legeforeningen har ved flere anledninger sagt at vi kan hjelpe til med det og vi har foreslått piloter som kan evalueres, men vi har til nå ikke fått en eneste forespørsel fra noe sykehus. Vi er derfor usikre på om sykehuslederne faktisk ønsker økte åpningstider eller om det tvert i mot blir for dyrt på grunn av dagens svært stramme sykehusøkonomi. Veldrevne kveldspoliklinikker har blitt avsluttet fordi aktiviteten ble vurdert til å være for høy. Når det gjelder bruk av utstyr, menes ofte røntgen, CT og MR. Disse maskinene kan i prinsippet gå døgnet rundt uten at leger trenger å være til stede hele tiden.

Elektive operasjoner og poliklinisk virksomhet avsluttes ofte klokken 15, noe mange leger mener er ineffektiv drift. Legene er uansett på jobb videre utover ettermiddagen. Jeg har ikke regnet på det, men hvis alle poliklinikker hadde åpent en time lenger hver dag og med fire konsultasjoner per time, vil jeg tro at det til sammen ble plass til svært mange pasienter. Jeg vet ikke hvorfor denne ekstrakapasiteten ikke hentes ut, men jeg synes det ville være fornuftig å starte der. Når det er på plass, kan en på nytt vurdere behovet for ytterligere økt åpningstid. Da tipper jeg at behovet vil variere betydelig fra sykehus til sykehus.



*Hege Gjessing*

**Hege Gjessing**  
hege.gjessing@legeforeningen.no  
president